

Jeg haaber, nærværende Lovforslag, maaske nok i en noget ændret Skikkelse, maa blive ophøjet til Lov, og vil derfor anbefale det til Tingets Velvillie.

Alfred Christensen: Det ærede Medlem for Ærø (Frederiksen) fremlagde paa en indtrængende og tydelig Maade det foreliggende Lovforslag paa Forslagsstillernes Vegne, og jeg kan henholde mig til de af ham fremsatte Bemærkninger. Dog bliver det nødvendigt at knytte nogle faa Bemærkninger dertil. Det ærede Medlem gjorde opmærksom paa, at tidligere havde Kampen mod Rotterne udelukkende været ført paa privat Initiativ og uden det offentliges Medvirken. Det forholder sig jo ikke ganske saaledes, som jeg skal tillade mig at oplyse. Mine Kundskaber om denne Sag skriver sig fra den Gang, vi i Samlingen 1900—1901 havde det af Indenrigsminister Bramsen forelagte Lovforslag til Behandling. Jeg var den Gang et meget elsket og højt skattet Medlem af Reformpartiet og Medlem af det om dette Lovforslag nedsatte Udvalg, var ved Akklamation enstemmigt kaaret til Ordfører for Udvalget og havde affattet en efter min Mening fortrinlig Betænkning. Men det blev ikke til noget hverken med at fremlægge Betænkningen eller med at føre Lovforslaget igennem paa Grund af de politiske Skyer, der vare rundt om i Horisonten, og som ogsaa forhindrede Rotternes Udryddelse den Gang. Desværre, maa jeg sige, thi jeg tror, at hvis vi havde set bort fra de politiske Skyer, havde vi nok klaret den politiske Himmel, og havde vi faaet Rotterne klaret samtidig, havde det været saa meget bedre. Den Gang satte jeg mig altsaa ind i Sagen, og derfor nærer jeg en levende Interesse for Rotternes Udryddelse, samtidig med at jeg som Dyreven bevarer en Kærlighed til Dyr i Almindelighed.

Naar nu det ærede Medlem for Ærø siger, at man ikke før har kendt det offentliges Indgriben, saa forholder dette sig ikke ganske rigtigt, men Historien derom gaar endnu længere tilbage end til Minister Bramsens Lovforslag, ja den gaar saa langt tilbage, at vi ikke en Gang kende Dag eller Aar. Naar man vil se, hvad der er sket i Danmark den Gang, maa man se efter i Thieles Folkesagn, og der slog jeg efter og fandt, hvorledes man bar sig ad med Rotterne i gamle Dage. Dem forfulgte man baade ad privat og offentlig Vej. Der var et Tilfælde, hvor Ringkøbing By slap af med sine Rotter, og som der staar saa kønt: „aldrig haver faaet nogen

siden“. Jeg ved ikke, om det passer endnu den Dag i Dag. Der var i Ringkøbing By landet en Mand, som havde Fedevarer i sin Sæk. Han havde sat Sækken fra sig og var gaaet ind hos Købmanden. Jeg ved ikke, om han havde nydt noget derinde, men han havde i alt Fald været der saa længe, at Rotterne havde ædt alle Fedevarerne. Da han kom ud, blev han højlig fortørnet paa disse ukristelige Dyr, og han forbandede dem saa kraftigt, at alle Dyrene flygtede fra Byen. Kun een Rotte blev tilbage. Den blev eftersporet og, da den blev funden, forbandet saa stærkt, at den blev nødt til at kaste sig paa Hovedet i Havnen. Saa hørte man ikke mere til Rotter i Ringkøbing By. — Saa er der ogsaa, ligeledes før man begyndte at opskrive Datoer og Aarstal, berettet om Rotter i Viborg, og ingen derovre vidste, hvorledes man skulde bære sig ad med at fordrive dem. Det var, før man havde de gode danske Landeveje, Telegraf, Post og Telefonledninger, saa at man ikke havde hørt om, hvorledes man havde baaret sig ad i Ringkøbing. Ikke et Menneske fandt paa at forbande Rotterne i Viborg, eller ogsaa har man ikke forstaaet at forbande dem stærkt nok, indtil en gammel Kone — den Gang stod Oplysningen saaledes her i Landet, at det var de gamle Koner, der vare de klogeste — gik til Øvrigheden og raadede til at indstævne dem for Retten og fælde Dom over dem. Man gjorde, som den gamle Kone sagde, og Rotterne bleve dømt til at forlade Viborg og omliggende Distrikt, saa langt som Dommerens Omraade strakte sig. Og væk vare de, og væk bleve de. Men der kom meget stærke Klager fra Nabojurisdiktionerne over, at de vare oversvømmede af Rotter.

Helt ned i den historiske Tid have vi Rotteforfølgelser gennem Indgriben af det offentlige. Saa nær ved Nutiden som den 26. August 1711 er der blevet afsagt en Dom ved en dansk Domstol, nemlig ved Underretten paa Als. Efter forudgaaende Procedure med udnævnt Aktor og Defensor, Anklager mod Rotterne og Forsvarer for dem, beskikkede Prokuratorer, bleve Rotterne dømt til at forlade denne Kongens Ø, og Rotterne forlode ogsaa Kongens Ø og vare væk. — Endnu saa sent som i Vinteren 1805—06 blev der ved Holstenshus Birk udtaget Stævning mod Rotterne fra Lyø om, at de ikke maatte være paa denne Ø. Det har ikke været mig muligt at faa at vide, om denne Rettergang hjalp, og om Rotterne forlode Lyø, eller om de vare lige glade ved Stæv-